

EXAMENREGLEMENT 2018 - 2019

Mavo cohort	2017-2019/2018-2020
Havo cohort	2017-2019/2018-2020
Vwo cohort	2016-2019/2017-2020/2018-2021

**VASTGESTELD DOOR DE SL september 2018
INSTEMMING MR OP 25 september 2018**

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
HOOFDSTUK 1: UITTREKSEL ‘EINDEXAMENBESLUIT VO’	4
ALGEMEEN	4
Artikel 1: begripsbepalingen	4
Artikel 3: afnemen eindexamen	5
Artikel 4: indeling eindexamen, profielwerkstuk	5
Artikel 5: onregelmatigheden	6
Artikel 11: eindexamen vwo (atheneum)	6
Artikel 13: eindexamen havo	7
Artikel 22: eindexamen vmbo theoretische leerweg (mavo)	7
Artikel 31: examenreglement en PTA	8
Artikel 35: Beoordeling schoolexamen	8
Artikel 35b: Herexamen schoolexamen vmbo	8
Artikel 37: tijdvakken en afneming centraal examen	9
Artikel 37a: centraal examen in eerder leerjaar	9
Artikel 40: regels omtrent het centraal examen	9
Artikel 45: verhindering centraal examen	9
Artikel 46: de rekentoets	10
Artikel 47: eindcijfer eindexamen	10
Artikel 48: vaststelling uitslag	10
Artikel 49: uitslag eindexamen leerwegen vmbo	11
Artikel 50: uitslag eindexamen vwo en havo	11
Artikel 51: herkansing centraal examen	11
Artikel 51a: afleggen eindexamen op hoger niveau	11
Artikel 55: afwijking wijze van examineren	12
Artikel 57: bewaren examenwerk	12
Artikel 59: spreiding voltooiing eindexamen	12
Artikel 60: geheimhouding	12
HOOFDSTUK 2: REGLEMENT SCHOOLEXAMEN	13
ALGEMEEN	13
Artikel 70: organisatie van het schoolexamen	13
Artikel 71: schriftelijke schoolexamens	13
Artikel 72: mondelinge schoolexamens	13
Artikel 73: beoordeling	14
Artikel 74: mededeling cijfers	14
Artikel 75: verhindering van / te laat komen voor het schoolexamen	14
Artikel 76: hulpmiddelen	15
Artikel 77: herkansingen	16
Artikel 78: vrijstelling	16
Artikel 79: doublanten / gezakten	16
Artikel 80: afwijking wijze van examineren	17
Artikel 81: de rekenmachine / hulpmiddelen	17
Artikel 82: reglement profielwerkstuk havo en vwo	17
Artikel 83: reglement profielwerkstuk mavo	17
Artikel 84: afronding schoolexamen	18
Artikel 85: slotbepalingen	18
HOOFDSTUK 3: ALGEMENE KLACHTENREGELING DUNAMARE	19

INLEIDING

Voor je ligt het examenreglement dat voor alle eindexamenleerlingen van Het Schoter van toepassing is. Alle regels die te maken hebben met het onderwijs zijn in Nederland in het "Inrichtingsbesluit WVO" vastgelegd. Alle regels rondom het eindexamen mavo, havo en vwo en alle uitzonderingen op die regels zijn vastgelegd in het 'Eindexamenbesluit VO'. Dit eindexamenbesluit bestaat uit ruim 60 artikelen en ligt ten grondslag aan ons eigen reglement. Je kunt het 'Eindexamenbesluit VO' vinden op de site van de overheid: (www.examenblad.nl).

Het examenreglement en de regeling PTA van Het Schoter bestaat uit drie hoofdstukken en een bijlage (het PTA voor verschillende afdelingen dat apart vermeld staat op de website en ook in het cijfersysteem in magister). De drie hoofdstukken zijn van belang voor alle leerlingen die examen doen, dus zowel voor de mavo, havo als vwo leerlingen.

In het eerste hoofdstuk vind je (een kopie van) de belangrijkste artikelen uit het 'Eindexamenbesluit VO'. We hebben ervoor gekozen om de artikelen hetzelfde nummer te geven als in de originele regelgeving, zodat je bepaalde zaken ook snel en eenvoudig op internet kunt nakijken. Als er zaken in het 'Eindexamenbesluit VO' veranderen, wordt automatisch ook dit document aangepast. In principe geldt altijd de actuele tekst van de wet zoals die op internet te vinden is.

In het tweede hoofdstuk vind je het reglement dat van toepassing is op de schoolexamens bij ons op school. In dit reglement staat precies wat je moet doen om op de juiste manier je examendossier op te bouwen. Ook staan er belangrijke regels in over onder andere de afname van toetsen, over het gebruik van eventuele hulpmiddelen en over ongeoorloofde absentie tijdens lessen.

Het derde hoofdstuk gaat over de algemene klachtenregeling van Dunamare. We gaan ervan uit dat je deze regeling niet nodig zult hebben, maar in voorkomende gevallen is het toch van belang dat je op de hoogte bent van de klachtenregeling. Lees ook dit hoofdstuk dus goed door.

Op de website van de school, www.schoter.nl vind je een overzicht van het gehele programma voor toetsing en afsluiting voor jouw afdeling. In het PTA staat in ieder geval: het aantal tentamens, de verdeling over de examenjaren, het gewicht van elke toets en de inhoud en de vorm van toetsing.

In de bovenbouw bouw je als leerling een examendossier op dat bestaat uit de cijferlijst van alle behaalde resultaten die voor het examen meetellen, de uitwerkingen van de toetsen, het handelingsdeel, praktische opdrachten (het gemaakte werk) en het profielwerkstuk. Er zijn verschillende soorten toetsen: examentoetsen en voortgangstoetsen (en bij sommige vakken ook nog schriftelijke overhoringen). Examentoetsen tellen mee voor het examendossier. De cijfers voor de voortgangstoetsen in de voorexamenklassen tellen uitsluitend mee voor de overgang naar een volgend leerjaar. De bevorderingsnormen voor ieder leerjaar vind je in de regeling bevorderingsnormen die te vinden is bij downloads op onze website.

Mocht je vragen hebben over de bovenstaande regelingen, loop dan gerust even bij de examensecretaris of je coördinator of teamleider langs. Zorg er in ieder geval wel voor, dat je het hele document goed doorgelezen hebt voordat je met het eindexamen begint. Dat voorkomt later misverstanden en teleurstellingen.

Het docententeam van Het Schoter wenst iedereen een heel goed en succesvol eindexamenjaar toe!

HOOFDSTUK 1: UITTREKSEL 'EINDEXAMENBESLUIT VO'

Zie voor de volledige versie: www.overheid.nl → landelijke wet- en regelgeving → zoeken (zoekterm: eindexamenbesluit VO).

ALGEMEEN

1. Het schoolexamen (SE) en het centraal examen (CSE) geschieden volgens de bepalingen van het 'Eindexamenbesluit VO', zoals dit ten tijde van het examen zal luiden.
2. In geval van botsing tussen dit reglement en het 'Eindexamenbesluit VO' prevaleert het laatstgenoemde besluit.
3. Onder het bevoegd gezag wordt begrepen het bestuur van de Dunamare Onderwijsgroep te Haarlem.
4. Waar in dit reglement gelezen wordt: "ouders" kan, indien van toepassing, ook gelezen worden "verzorgers".
5. Waar in dit reglement gelezen wordt: "hij" dan wel "zij", kan, indien van toepassing, ook gelezen worden: "zijn" dan wel "haar".

Artikel 1: begripsbepalingen

In dit besluit wordt verstaan onder:

bevoegd gezag:	het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1 van de wet, indien het een school voor voortgezet onderwijs betreft, en het bevoegd gezag, bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel w, onder 1 en 2, van de Wet educatie en beroepsonderwijs, indien het een instelling voor educatie en beroepsonderwijs betreft;
CE (centraal examen):	het centraal schriftelijk examen
College voor examens	College voor examens, genoemd in artikel 2, eerste lid, van de Wet College voor examens;
directeur:	de rector of directeur van een school voor voortgezet onderwijs;
eindexamen:	het eindexamen bestaat uit het CE en SE;
eindexamen vmbo:	een eindexamen dat leidt tot een diploma vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, de basisberoepsgerichte leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg of de gemengde leerweg;
examensecretaris:	door de directeur aangewezen personeelslid die belast is met de organisatie en uitvoering van het examen
examenstof:	de aan de kandidaat te stellen eisen;
examinator:	degene die is belast met het afnemen van het examen in een vak;
gecommitteerde:	een gecommitteerde als bedoeld in artikel 29, tweede lid, van de wet en artikel 36 van dit besluit;
havo:	hoger algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 8 van de wet;
herkansing:	het opnieuw deelnemen aan een toets van het centraal examen of het schoolexamen;
inspectie:	de inspectie, bedoeld in artikel 1 van de Wet op het onderwijstoezicht;
kandidaat:	ieder die door het bevoegd gezag tot het eindexamen of deeleindexamen wordt toegelaten;
kunsvakken:	de vakken behorende tot de beeldende vorming, alsmede muziek, dans en drama;
leerling:	een leerling aan een school voor voortgezet onderwijs of een deelnemer aan een opleiding vavo;
leerweg:	de basisberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de kaderberoepsgerichte leerweg, bedoeld in artikel 10b van de wet, de gemengde leerweg, bedoeld in artikel 10d van de wet en de theoretische leerweg, bedoeld in artikel 10 van de wet;
mavo:	middelbaar algemeen voortgezet onderwijs als bedoeld in artikel 9 van de wet;
Onze Minister:	Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en, voor wat betreft het onderwijs op het gebied van landbouw, natuurlijke omgeving en voedsel, Onze Minister van Economische Zaken;
opleiding vavo:	een opleiding voortgezet algemeen volwassenenonderwijs als bedoeld in artikel 7.3.1, eerste lid, onderdeel a, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;

profielwerkstuk:	het in artikel 4 bedoelde profielwerkstuk;
PTA:	Programma van Toetsing en Afsluiting;
rekentoets:	rekentoets als bedoeld in artikel 29, vijfde lid, van de wet;
SE (schoolexamen):	alle toetsen, werkstukken en handelingsdelen die tezamen het cijfer voor het schoolexamen bepalen;
sector:	een in artikel 10, derde lid, artikel 10b, derde lid, of artikel 10d, derde lid, van de wet bedoelde sector;
school:	een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, een school voor vbo of een instelling voor educatie en beroepsonderwijs, tenzij anders blijkt;
schooljaar:	het tijdvak dat aanvangt op 1 augustus en eindigt op 31 juli van het daaropvolgende jaar, daaronder mede begrepen het studiejaar, bedoeld in artikel 1.1.1, onderdeel r, van de Wet educatie en beroepsonderwijs;
school voor VO:	een school voor vwo, een school voor havo, een school voor mavo, een school voor vbo;
toets:	een toets met schriftelijke of mondelinge vragen en opdrachten, of een praktische opdracht;
vakken:	vakken, intrasectorale programma's, intersectorale programma's en andere programmaonderdelen;
vakken beeldend:	tekenen, handvaardigheid, textiele vormgeving, fotografie, film, audiovisuele vorming;
vmbo:	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs als bedoeld in artikel 21 van de wet;
vwo:	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs als bedoeld in artikel 7 van de wet;
wet:	Wet op het voortgezet onderwijs.

Handelingsdeel

Bij een aantal vakken moet je onderdelen afronden die niet met een cijfer worden afgesloten. Deze onderdelen vormen het handelingsdeel. Als het handelingsdeel onvoldoende wordt beoordeeld, kan het zijn dat je verbeteringen moet aanbrengen totdat de docent het goedkeurt. Je moet je goed realiseren dat het handelingsdeel meetelt voor het examendossier. Handelingsdelen kunnen niet worden herkanst. Je kunt pas naar een volgend leerjaar worden bevorderd, wanneer de handelingsdelen van het lopende cursusjaar naar behoren zijn afgehandeld. Van het handelingsdeel staan de relevante details vermeld in de werkwijzer van het betreffende vak, als ook in het leerjaar gebonden deel van dit PTA.

Praktisch Opdracht

Voor een aantal vakken moet je een Praktische Opdracht (PO) doen. Het gaat hier om opdrachten die je alleen of met een groepje leerlingen – min of meer zelfstandig – moet uitvoeren. Vaak wordt een PO afgesloten met een vorm van presentatie. Een PO wordt met een cijfer beoordeeld. In overleg met je docent kan een PO een aanzet vormen voor het profielwerkstuk.

Artikel 3: afnemen eindexamen

1. De rector en de examinatoren van Het Schoter nemen onder verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag het eindexamen af.
2. De rector van Het Schoter wijst een van de personeelsleden van de school aan tot secretaris van het eindexamen.

Artikel 4: indeling eindexamen, profielwerkstuk

1. Het eindexamen kan voor ieder vak bestaan uit een schoolexamen, uit een centraal examen dan wel uit beide.
2. Het schoolexamen vwo, havo en mavo omvat mede een profielwerkstuk. Het profielwerkstuk is een werkstuk, een presentatie daaronder begrepen, waarin op geïntegreerde wijze kennis, inzicht en vaardigheden aan de orde komen die van betekenis zijn in het desbetreffende profiel.
3. Het profielwerkstuk in het vwo en havo heeft betrekking op één of meer vakken van het eindexamen. Ten minste één van deze vakken heeft een omvang van 400 uur of meer voor vwo en 320 uur of meer voor havo.

4. Het profielwerkstuk in het vmbo-tl (=mavo) heeft betrekking op een thema uit het profiel waarin de leerling onderwijs volgt.

Artikel 5: onregelmatigheden

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het eindexamen dan wel ten aanzien van een aanspraak op ontheffing aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, dan wel zonder geldige reden afwezig is, kan de directeur maatregelen nemen.
2. De maatregelen, bedoeld in het eerste lid, die afhankelijk van de aard van de onregelmatigheid ook in combinatie met elkaar genomen kunnen worden, zijn:
  1. het toekennen van het cijfer 1 voor een toets van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
  2. het ontzeggen van de deelname of de verdere deelname aan één of meer toetsen van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
  3. het ongeldig verklaren van één of meer toetsen van het reeds afgelegde deel van het schoolexamen, de rekentoets of het centraal examen;
  4. het bepalen dat het diploma en de cijferlijst slechts kunnen worden uitgereikt na een hernieuwd examen in door de directeur aan te wijzen onderdelen.
Indien het hernieuwd examen bedoeld in de vorige volzin betrekking heeft op één of meer onderdelen van het centraal examen legt de kandidaat dat examen af in een volgend tijdvak van het centraal examen.
3. Het besluit waarbij een in het eerste lid bedoelde maatregel wordt genomen, wordt tegelijkertijd in afschrift toegezonden aan de inspectie en, indien de kandidaat minderjarig is, aan de wettelijke vertegenwoordigers van de kandidaat.
4. De kandidaat kan tegen een beslissing van de directeur in beroep gaan bij de door het bevoegd gezag van de school in te stellen commissie van beroep (= zie hoofdstuk 3: algemene klachtenregeling Dunamare). Van de commissie van beroep mag de directeur van de school geen deel uitmaken.
5. In overeenstemming met artikel 30a van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingesteld bij de commissie van beroep. De commissie stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. De commissie stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen onverminderd het bepaalde in de laatste volzin van het tweede lid. De commissie deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de directeur en aan de inspectie.

Artikel 11: eindexamen vwo (atheneum)

1. Het eindexamen vwo (atheneum) omvat:
  - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
  - b. de vakken van het profieldeel van één van de profielen, genoemd in artikel 26b, derde tot en met zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO en voor zover nodig wegens de in onderdeel c genoemde normatieve studielast, vakken van het vrije deel genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,
  - c. tenminste één vak met een normatieve studielast van tenminste 440 uren van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO zoals geldend voor de scholen voor vwo, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend,
  - d. de rekentoets.

2. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor vwo, bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor vrijstelling of ontheffing is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste tot en met vierde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO Bij een ontheffing op grond van artikel 26e, vierde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO wordt de taal vervangen door een ander vak als bedoeld in het vijfde lid van dat artikel.
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die in het bezit is van het diploma havo of het diploma van een leerweg in het vmbo en die in plaats van de rekentoets zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor examens is vastgesteld voor het eindexamen havo of van een leerweg in het vmbo de rekentoets heeft afgelegd zoals deze is vastgesteld voor het eindexamen vwo, vrijgesteld van de rekentoets.

Artikel 13. eindexamen havo

1. Het eindexamen havo omvat:
  - a. de vakken van het gemeenschappelijk deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, eerste lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, daaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
  - b. de vakken van het profieldeel, genoemd in artikel 26c, tweede tot en met vijfde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO en voor zover nodig wegens de in onderdeel c genoemde normatieve studielast, vakken van het vrije deel genoemd in artikel 26b, zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO,
  - c. ten minste één vak met een normatieve studielast van tenminste 320 uur van het vrije deel van elk profiel, genoemd in artikel 26c, zesde lid, van het Inrichtingsbesluit WVO, met dien verstande dat door het bevoegd gezag vast te stellen vakken onderdeel zijn van het eindexamen uitsluitend voor zover Onze Minister daarvoor goedkeuring heeft verleend,
  - d. de rekentoets.
2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor examens voor het vwo is vastgesteld.
3. In afwijking van het eerste lid is de kandidaat die het eindexamen aflegt aan een school voor havo bij het eindexamen vrijgesteld van de vakken waarvoor ontheffing of vrijstelling is verleend van het volgen van onderwijs op grond van artikel 26e, eerste lid, respectievelijk zesde of zevende lid, van het Inrichtingsbesluit WVO.
4. In afwijking van het eerste lid, is de kandidaat die in het bezit is van het diploma van een leerweg in het vmbo en die in plaats van de rekentoets zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onderdeel c, en lid 2a, van de Wet College voor examens is vastgesteld voor het eindexamen van een leerweg in het vmbo, de rekentoets heeft afgelegd zoals deze is vastgesteld voor het eindexamen havo of vwo, vrijgesteld van de rekentoets.

Artikel 22: eindexamen vmbo theoretische leerweg (mavo)

1. Het eindexamen vmbo voor zover het betreft de theoretische leerweg, genoemd in artikel 10 van de wet, omvat in elk geval:
  - a. de vakken die het gemeenschappelijk deel ingevolge artikel 10, vijfde lid, van de wet, omvat,
  - b. de twee vakken die het profieldeel ingevolge artikel 10, zesde lid, van de wet omvat, waaronder tevens begrepen een profielwerkstuk,
  - c. in het vrije deel twee nog niet in het profieldeel gekozen vakken, bedoeld onderscheidenlijk genoemd in artikel 10, zevende lid, onderdelen a en b, van de wet, met dien verstande dat het profieldeel en het vrije deel tezamen ten minste twee vakken omvatten die geen moderne taal zijn,
  - d. de rekentoets.
2. Het bevoegd gezag kan een kandidaat in de gelegenheid stellen de rekentoets af te leggen zoals deze op grond van artikel 2, tweede lid, onder c, en lid 2a, van de Wet College voor examens voor havo of vwo is vastgesteld.

Artikel 31: examenreglement en PTA

1. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt een examenreglement vast. Het examenreglement bevat in elk geval informatie over:
  - onregelmatigheden;
  - regels met betrekking tot de organisatie van het eindexamen;
  - de gang van zaken tijdens het eindexamen;
  - de herkansing van het schoolexamen;
  - de samenstelling en het adres van de commissie van beroep (zie hoofdstuk 3).

Ten aanzien van de herkansing wordt in elk geval bepaald, in welke gevallen een herkansing mogelijk is. Ook kan worden bepaald dat tot die gevallen kunnen behoren gevallen dat de kandidaat door ziekte of ten gevolge van een bijzondere van zijn wil onafhankelijke omstandigheid, niet in staat is geweest, aan de desbetreffende toets deel te nemen.

2. Het bevoegd gezag van een school voor voortgezet onderwijs stelt jaarlijks voor 1 oktober een programma van toetsing en afsluiting vast, dat in elk geval betrekking heeft op het desbetreffende schooljaar. In het programma wordt in elk geval aangegeven welke onderdelen van het examenprogramma in het schoolexamen worden getoetst, de inhoud van de onderdelen van het schoolexamen, de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de herkansing daaronder mede inbegrepen, de wijze van herkansing van het schoolexamen alsmede de regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt.
3. Het examenreglement en het programma van toetsing en afsluiting worden door de directeur voor 1 oktober toegezonden aan de inspectie en verstrekt aan de kandidaten.

Artikel 35. Beoordeling schoolexamen

1. Het cijfer van het schoolexamen wordt uitgedrukt in een cijfer uit een schaal van cijfers lopende van 1 tot en met 10.
2. Indien in een vak tevens centraal examen wordt afgelegd, worden de in het eerste lid genoemde cijfers gebruikt met de daartussen liggende cijfers met 1 decimaal.
3. In afwijking van het eerste lid, worden de kunstvakken en het vak lichamelijke opvoeding uit het gemeenschappelijk deel van elk profiel, beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling gaat uit van de mogelijkheden van de leerling en geschiedt op de grondslag van het genoegzaam afsluiten van de desbetreffende vakken, zoals blijkend uit het examendossier.
4. In afwijking van het eerste lid wordt het profielwerkstuk in het vmbo beoordeeld met «voldoende» of «goed». Deze beoordeling geschiedt op de grondslag van het genoegzaam voltooien van het profielwerkstuk, zoals blijkend uit het examendossier. Het profielwerkstuk in het vmbo wordt beoordeeld door ten minste twee examinatoren.

Artikel 35b. Herexamen schoolexamen vmbo

1. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de kandidaat die eindexamen of deeleindexamen aflegt, voor één of meer vakken het schoolexamen waarin geen centraal examen wordt afgenomen, opnieuw kan afleggen, met dien verstande dat het bevoegd gezag dit recht in elk geval verleent voor het vak maatschappijleer behorend tot het gemeenschappelijk deel van de leerwegen, indien de kandidaat voor dat vak een eindcijfer heeft behaald lager dan 6. Het herexamen omvat door het bevoegd gezag aangegeven onderdelen van het examenprogramma.
2. Het bevoegd gezag stelt vast hoe het cijfer van het in het eerste lid bedoelde herexamen wordt bepaald. Het hoogste van de cijfers behaald bij het herexamen in een vak en bij het eerder afgelegde schoolexamen in dat vak geldt als het definitieve cijfer van het schoolexamen in dat vak.

Artikel 37: tijdvakken en afneming centraal examen

1. Het centraal examen voor de scholen voor voortgezet onderwijs kent een eerste, tweede en derde tijdvak.
2. Het eerste en tweede tijdvak worden afgenomen in het laatste leerjaar.
3. Het derde tijdvak wordt aansluitend aan het laatste leerjaar afgenomen door het College voor examens.
4. Het College voor examens kan vakken aanwijzen waarin wegens het zeer geringe aantal kandidaten, het centraal examen in het tweede tijdvak wordt afgenomen door het College voor examens.
5. Het College voor examens kan bepalen dat een toets wordt afgenomen op een tijdstip dat is gelegen voor de aanvang van het eerste tijdvak.

Artikel 37a. centraal examen in eerder leerjaar

1. In afwijking van artikel 37, tweede lid, kan het bevoegd gezag een leerling uit het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar toelaten tot het centraal examen in één of meer vakken, niet zijnde alle vakken van het eindexamen.
2. Bij toepassing van het eerste lid wordt het schoolexamen in dat vak of die vakken afgesloten voordat in dat leerjaar het centraal examen in dat vak of die vakken aanvangt.
3. Artikel 49, zevende lid, en artikel 50, vijfde lid, zijn van overeenkomstige toepassing.
4. Indien toepassing wordt gegeven aan het eerste lid, wordt het derde tijdvak aansluitend aan het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar afgenomen door het College voor toetsen en examens.
5. Indien de leerling in één of meer vakken centraal examen heeft afgelegd in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar, en niet is bevorderd tot het volgende leerjaar, vervallen de met dit centraal examen of deze centrale examens behaalde resultaten

Artikel 40: regels omtrent het centraal examen

1. Tijdens een toets van het centraal examen worden aan de kandidaten geen mededelingen van welke aard ook, aangaande de opgaven gedaan, uitgezonderd mededeling van het College voor examens.
2. De directeur draagt er zorg voor dat het nodige toezicht bij het centraal examen wordt uitgeoefend.
3. Een kandidaat die te laat komt, mag tot uiterlijk een half uur na de aanvang van de toets tot die toets worden toegelaten.
4. De aan de kandidaten voorgelegde opgaven voor een toets van het centraal examen blijven in het examenlokaal tot het einde van die toets¹.

Artikel 45. verhindering centraal examen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de directeur, is verhinderd bij één of meer toetsen in het eerste tijdvak tegenwoordig te zijn, wordt hem in het tweede tijdvak de gelegenheid gegeven het centraal examen voor ten hoogste twee toetsen per dag alsnog te voltooien.

---

¹ Op Het Schoter kunnen de leerlingen hun eindexamen en eventueel kladpapier de dag na afname ophalen bij de administratie.

2. Indien een kandidaat in het tweede tijdvak evenzeer verhinderd is, of wanneer hij het centraal examen in het tweede tijdvak niet kan voltooien, wordt hij in de gelegenheid gesteld in het derde tijdvak ten overstaan van het College voor toetsen en examens zijn eindexamen te voltooien.
3. De kandidaat meldt zich zo spoedig mogelijk door tussenkomst van de directeur aan bij het College voor toetsen en examens. In dat geval deelt de directeur aan het College voor toetsen en examens alsmede, wanneer dat zich voordoet, dat ten behoeve van de kandidaat toepassing is gegeven aan artikel 55, eerste, tweede dan wel derde lid, en waaruit deze toepassing bestaat.
4. Na afloop van het derde tijdvak deelt het College voor toetsen en examens het resultaat mede aan de directeur.
5. Indien het bevoegd gezag op grond van artikel 37, zevende lid, zelf de afnametijdstippen bepaalt, kan de directeur een kandidaat de gelegenheid geven om binnen de afnameperiode die het College voor toetsen en examens daarvoor heeft ingesteld, alsnog de toetsen te voltooien waarvoor hij eerder was verhinderd.
6. Onder een toets als bedoeld in dit artikel wordt ook de rekentoets begrepen.

Artikel 46: de rekentoets

1. Het College voor examens stelt regels voor de uitvoering van de rekentoets. Het College voor examens stelt in ieder geval een regeling vast voor de uitvoering van de correctie voor zover de rekentoets bestaat uit open vragen.
2. De regeling, bedoeld in het eerste lid, treedt slechts in werking na goedkeuring door Onze Minister. Onze Minister kan zijn goedkeuring onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.
3. Met inachtneming van de artikelen 23, zevende lid, 24, zevende lid, en 25, vijfde lid, worden de beoordelingsnormen, bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel d, van de Wet College voor examens bij de beoordeling van de rekentoets toegepast.
4. De rekentoets wordt afgenomen in het voorlaatste en laatste leerjaar.
5. Het College voor examens kan bij regeling bepalen dat de rekentoets niet onder toezicht van een of meer gecommiteerden staat.

Artikel 47: eindcijfer eindexamen

1. Het eindcijfer voor de rekentoets en alle vakken van het eindexamen wordt uitgedrukt in een geheel cijfer uit de reeks 1 tot en met 10.
2. De directeur bepaalt het eindcijfer op het rekenkundig gemiddelde van het cijfer voor het schoolexamen en het cijfer voor het centraal examen. Indien de uitkomst van de berekening niet een geheel getal is, wordt dat getal indien het eerste cijfer achter de komma een 4 of lager is, naar beneden afgerond en indien dat cijfer een 5 of hoger is, naar boven afgerond.
3. Indien in een vak alleen een schoolexamen is gehouden, is het cijfer voor het schoolexamen tevens het eindcijfer.
4. Het cijfer voor de rekentoets is tevens het eindcijfer.

Artikel 48: vaststelling uitslag

1. De directeur en de secretaris van het eindexamen stellen in geval van een eindexamen de uitslag vast met inachtneming van artikel 49 of artikel 50, en voor zover van toepassing artikel 52c.
2. De uitslag luidt «geslaagd» of «afgewezen».
3. Indien dat nodig is om de kandidaat te laten slagen betrekken de directeur en de secretaris van het eindexamen een of meer eindcijfers van de vakken niet bij de bepaling van de definitieve uitslag. De overgebleven vakken dienen een eindexamen te vormen.

Artikel 49: uitslag eindexamen leerwegen vmbo

Het bepalen van de uitslag van het examen is van groot belang. Om hier geen misverstanden over te kunnen krijgen, verwijzen we bij dit artikel naar de meest actuele tekst op de website van het ministerie: www.overheid.nl → overheidsinformatie → wet- en regelgeving → eindexamenbesluit VO of kijk op www.examenblad.nl.

Zodra de eindexcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 50: uitslag eindexamen vwo en havo

Het bepalen van de uitslag van het examen is van groot belang. Om hier geen misverstanden over te kunnen krijgen, verwijzen we bij dit artikel naar de meest actuele tekst op de website van het ministerie: www.overheid.nl → overheidsinformatie → wet- en regelgeving → eindexamenbesluit VO of kijk op www.examenblad.nl.

Zodra de eindexcijfers en indien mogelijk de uitslag zijn vastgesteld, maakt de directeur deze schriftelijk aan de kandidaat bekend, onder mededeling van het in artikel 51 bepaalde. De uitslag is de definitieve uitslag indien artikel 51, eerste lid, geen toepassing vindt.

Artikel 51: herkansing centraal examen

1. De kandidaat heeft het recht om voor één vak van het eindexamen waarin hij al centraal examen heeft afgelegd, in het tweede of, indien artikel 45, eerste lid, van toepassing is, derde tijdvak, opnieuw deel te nemen aan het centraal examen. De kandidaat heeft het recht, bedoeld in de eerste volzin, alleen indien op grond van artikel 49, vierde lid, of artikel 50, vijfde lid, de eindexcijfers zijn bekendgemaakt.
2. De kandidaat stelt de directeur voor een door deze laatste te bepalen dag en tijdstip schriftelijk in kennis van gebruikmaking van het in het eerste lid bedoelde recht.
3. Het hoogste van de cijfers behaald bij de herkansing en bij het eerder afgelegde centraal examen geldt als definitief cijfer voor het centraal examen.
4. Na afloop van de herkansing in het laatste leerjaar wordt de uitslag definitief vastgesteld met overeenkomstige toepassing van artikel 48 en wordt deze schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
5. Na afloop van een herkansing in het voorlaatste of direct daaraan voorafgaande leerjaar wordt het eindexcijfer schriftelijk aan de kandidaat bekendgemaakt.
6. Het eerste tot en met vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing op de vakken waarin in een examenjaar deeleindexamen is afgelegd. De kandidaat die in een examenjaar zowel eindexamen als een of meer deeleindexamens aflegt, oefent het in het eerste lid bedoelde recht per examenjaar ten hoogste eenmaal uit.

Artikel 51a. afleggen eindexamen op hoger niveau

Indien een kandidaat gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid tot het afleggen van eindexamen in een vak op hoger niveau dan het niveau van de schoolsoort of leerweg van inschrijving, stelt de directeur de kandidaat in de gelegenheid in dat vak alsnog het eindexamen af te leggen van die schoolsoort of leerweg. De cijfers van het schoolexamen blijven behouden en worden niet omgerekend.

Artikel 55: afwijking wijze van examineren

1. De directeur kan toestaan dat een gehandicapte kandidaat² het examen geheel of gedeeltelijk aflegt op een wijze die is aangepast aan de mogelijkheden van die kandidaat. In dat geval bepaalt de directeur de wijze waarop het examen zal worden afgelegd, met dien verstande dat aan de overige bepalingen in dit besluit wordt voldaan. Hij doet hiervan zo spoedig mogelijk mededeling aan de inspectie.
2. Tenzij sprake is van een objectief waarneembare lichamelijke handicap, geldt ten aanzien van de in het eerste lid bedoelde aangepaste wijze van examineren dat:
  - a. er een deskundigenverklaring is die door een ter zake deskundige psycholoog of orthopedagoog is opgesteld,
  - b. de aanpassing voor zover betrekking hebbend op het centraal examen of de rekentoets in ieder geval kan bestaan uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten, en
  - c. een andere aanpassing slechts kan worden toegestaan voor zover daartoe in de onder a genoemde deskundigenverklaring ten aanzien van betrokkene een voorstel wordt gedaan dan wel indien de aanpassing aantoonbaar aansluit bij de begeleidingsadviezen, vermeld in die deskundigenverklaring.
3. Het bevoegd gezag kan in verband met onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal afwijken van de voorschriften gegeven bij of krachtens dit besluit, ten aanzien van een kandidaat die met inbegrip van het schooljaar waarin hij eindexamen aflegt, ten hoogste zes jaren onderwijs in Nederland heeft gevolgd en voor wie het Nederlands niet de moedertaal is. De in de eerste volzin bedoelde afwijking kan betrekking hebben op:
  - a. het vak Nederlandse taal en literatuur;
  - b. het vak Nederlandse taal;
  - c. enig ander vak waarbij het gebruik van de Nederlandse taal van overwegende betekenis is.
4. De in het derde lid bedoelde afwijking bestaat voor zover betrekking hebbend op het centraal examen slechts uit een verlenging van de duur van de desbetreffende toets van het centraal examen met ten hoogste 30 minuten en het verlenen van toestemming tot het gebruik van een verklarend woordenboek der Nederlandse taal.
5. Van elke afwijking op grond van het derde lid wordt mededeling gedaan aan de inspectie.

Artikel 57: bewaren examenwerk

Het werk van het centraal examen en de rekentoets der kandidaten wordt gedurende ten minste zes maanden na de vaststelling van de uitslag bewaard door de directeur, ter inzage voor belanghebbenden.

Artikel 59: spreiding voltooiing eindexamen

Het bevoegd gezag kan, de inspectie gehoord, toestaan dat een kandidaat die in het laatste leerjaar langdurig ziek is, en een kandidaat die lange tijd ten gevolge van een bijzondere, van de wil van de kandidaat onafhankelijke omstandigheid niet in staat is geweest het onderwijs in alle betrokken eindexamenvakken gedurende het laatste leerjaar te volgen, het centraal examen en in voorkomend geval het schoolexamen, voor een deel van de vakken in het ene schooljaar en voor het andere deel in het daarop volgende schooljaar aflegt. In dat geval wordt het eindexamen in een vak in het eerste of in het tweede van deze schooljaren afgesloten.

Artikel 60: geheimhouding

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van dit reglement en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden, en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan, behoudens zover enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van dit reglement de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

---

² Hieronder wordt ook verstaan leerlingen met dyslexie, dyscalculie, et cetera.

HOOFDSTUK 2: REGLEMENT SCHOOLEXAMEN

ALGEMEEN

De rector vertegenwoordigt op Het Schoter het bevoegd gezag. Hij laat zich bij belangrijke kwesties of moeilijke vraagstukken bijstaan door de examencommissie. De examencommissie bestaat uit de eindexamensecretaris (sen) en de teamleiders bovenbouw. Als er bezwaar wordt gemaakt tegen de beslissing van een van de teamleiders, maakt deze voor wat betreft dat specifieke voorval geen deel uit van de examencommissie.

Het schoolexamen kent 6 tentamenperiodes (T0 t/m T5). T0 en T1 worden afgenomen in het voorexamenjaar en de overige tentamenperiodes worden afgenomen in het examenjaar. Het rooster van de tentamenperiodes staat in het jaarrooster van de school: www.schoter.nl

Artikel 70: organisatie van het schoolexamen

1. Het schoolexamen bestaat uit mondelinge en schriftelijke toetsen, verslagen, werkstukken en practica, hierna aan te duiden als tentamen.
2. Het schoolexamen wordt door de examinerator gehouden overeenkomstig de voor ieder vak afzonderlijk aangegeven regeling, zoals vermeld in het PTA dat tegelijk met dit programma van toetsing wordt uitgegeven. Voor elk vak dat onderdeel uitmaakt van het schoolexamen wordt een programma per tentamen vastgesteld, waarin tenminste wordt aangegeven: het aantal tentamens, de verdeling ervan over de examenjaren, het gewicht van elke toets, de inhoud en de vorm van toetsing. Het overzicht per vak wordt als onderdeel van het PTA voor 1 oktober aan de leerlingen uitgereikt.
3. Tentamens worden afgenomen op tevoren vastgelegde data. Indien sprake is van een tentamenperiode zal aan de kandidaten minimaal één week van tevoren een gedetailleerd programma worden uitgereikt.
4. Het tijdstip van een mondeling tentamen wordt in overleg tussen de examinerator en de examensecretaris vastgesteld. Kandidaten worden hiervan tijdig op de hoogte gesteld.

Artikel 71: schriftelijke schoolexamens

1. De examinerator stelt de opgaven voor de examentoetsen vast na overleg met een vakcollega.
2. Normering en correctie van het gemaakte schriftelijke werk dienen in geval van twee examineratoren in hetzelfde vak in onderling overleg te geschieden. De normering en correctie is voor alle leerlingen dezelfde.
3. Het cijfer voor een examentoets wordt vastgesteld door de examinerator.
4. Het werk wordt door de examinerator aan de leerlingen ter inzage gegeven en met hen besproken.
5. De examinerator voert daarna voor de in het jaarprogramma vermelde data de cijfers in het cijferadministratiesysteem in.
6. Opgaven, normen en het gemaakte werk worden binnen drie weken na afronding van de betreffende periode en na bespreking met de leerlingen bij de administratie ter bewaring ingeleverd.

Artikel 72: mondelinge schoolexamens

1. De mondelinge toetsen worden afgenomen door een of meerdere examineratoren.
2. Van de mondelinge proef wordt een protocol gemaakt en gebruik gemaakt van een opnameapparaat. Het protocol wordt zo spoedig mogelijk na afloop van de examentoets periode bij de administratie ingeleverd.

3. De rector kan besluiten dat wordt afgeweken van artikel 72.2, in die zin dat de mondelinge proef wordt afgenomen in aanwezigheid van een bijzitter. De bijzitter houdt een schriftelijk protocol bij dat na afloop van de schoolexamenperiode bij de administratie wordt ingeleverd.
4. Het cijfer van de mondelinge toets wordt vastgesteld door de examinerator (indien van toepassing in overleg met de bijzitter).
5. De examinerator deelt het cijfer pas mee aan de kandidaat na afloop van de betreffende toetsperiode.
6. De examinerator voert daarna binnen de daartoe gestelde termijn de cijfers in het cijferadministratiesysteem in.

Artikel 73: beoordeling

1. Als cijfers voor schriftelijke toetsen, praktische opdrachten en het profielwerkstuk gebruikt de examinerator de cijfers uit de schaal 1-10 met de daar tussen liggende cijfers met één decimaal. Indien een praktische opdracht niet op de deadline is ingeleverd, kan een punt in mindering worden gebracht per dag dat het werk te laat is ingeleverd.
2. Het eindcijfer voor het schoolexamen is het gewogen gemiddelde van de beoordelingen die voor de schoolexamens aan de kandidaat zijn gegeven, afgerond op één decimaal.
3. Bij het bepalen van het eindcijfer voor het schoolexamen wordt afgerond op één decimaal nauwkeurig. Is het tweede cijfer achter de komma een 5 of hoger, dan wordt het eerste cijfer achter de komma afgerond naar boven. Is de tweede decimaal lager dan 5, dan wordt afgerond naar beneden. Een 7,45 wordt afgerond op 7,5 en een 7,44 wordt afgerond op een 7,4.
4. Bij het bepalen van het gemiddelde eindcijfer van schoolexamen én centraal schriftelijk examen wordt bij afronding gekeken naar de eerste decimaal. Is de decimaal een 5 of hoger, dan wordt afgerond naar boven. Is de eerste decimaal lager dan een 5, dan wordt afgerond naar beneden. Dus: 7,50 wordt afgerond op 8 en een 7,45 wordt afgerond op een 7.
5. Afrondingsregeling voor vakken met uitsluitend een schoolexamen. Als een vak uitsluitend met een schoolexamen wordt afgesloten (dus geen CE) wordt eerst afgerond op 1 decimaal en daarna op geheel getal (een 7,49 wordt een 7,5 en dat wordt dus een 8). Dit geldt ook voor de afzonderlijke vakken die gezamenlijk het combinatiecijfer vormen.
6. Voor het vak LO moet de kwalificatie “voldoende” of “goed” worden behaald. Dit moet afgesloten zijn voordat het Centraal Examen start.
7. Het combinatiecijfer wordt berekend door ieder onderdeel eerst af te ronden alvorens te combineren. Een 7,5 wordt hierbij een 8, een 7,4 wordt een 7. Het combinatiecijfer bestaat uit de vakken maatschappijleer, ckv en het profielwerkstuk.

Artikel 74: mededeling cijfers

De school deelt via Magister aan de leerlingen en ouders mee welke cijfers de kandidaat behaald heeft. Van leerlingen en ouders wordt verwacht dat ze zelf de voortgang van de cijfers in de gaten houden zodat waar nodig tijdig bijgestuurd kan worden.

Artikel 75: verhindering van / te laat komen voor het schoolexamen

1. Indien een kandidaat om een geldige reden, ter beoordeling van de rector, is verhinderd bij één of meer toetsen van het schoolexamen, wordt hem op een nader door de rector te bepalen tijdstip de gelegenheid gegeven het schoolexamen te voltooien.
2. Van ieder geval van verhindering, anders dan bij ziekte, dient de teamleider van de bovenbouw door de ouders, voogden of verzorgers (of bij een meerderjarige kandidaat door hemzelf) minimaal 24 uur voor aanvang van de betreffende toets schriftelijk te zijn ingelicht. De teamleider kan vervolgens na overleg met de rector toestemming geven aan de betreffende leerling om de toets op een ander moment te maken.

3. In geval van ziekte dient de school door de ouders minimaal een half uur voor aanvang van de betreffende toets mondeling te zijn ingelicht. De rector is in principe gerechtigd in alle gevallen van ziekmelding een medische beoordeling te laten geschieden door een onafhankelijke arts. Als naar het oordeel van de door de rector geraadpleegde arts geen medische gronden voor het verzuim aanwezig blijken te zijn, is artikel 5 van het 'Eindexamenbesluit VO' van toepassing.
4. Examenkandidaten die een toets afleggen, moeten minstens 5 minuten voor aanvang van de toets in de zaal of het lokaal aanwezig zijn. Telaarcomers melden zich bij de teamleider bovenbouw of bij de secretaris van het eindexamen. Deze bepaalt vervolgens of de leerling nog kan worden toegelaten tot de betreffende toets (dit kan tot maximaal 30 minuten na aanvang van de toets). Alleen de teamleider bovenbouw of de secretaris van het eindexamen kan leerlingen na aanvang van de toets nog toegang tot het lokaal of de zaal verschaffen. De teamleider bovenbouw of de secretaris van het eindexamen zal de telaarcomers pas na het volledig opstarten van de toets toegang verschaffen tot het lokaal of de zaal. Dit om de leerlingen die wel op tijd zijn gekomen zo min mogelijk te storen. Voor een leerling die te laat is, geldt dezelfde eindtijd als voor de overige leerlingen. Een leerling die zich meer dan 30 minuten na aanvang van de toets meldt bij de teamleider, wordt niet meer toegelaten tot de toets en krijgt voor deze gemiste toets het cijfer "1".
5. Als een leerling te laat komt bij een luistertoets, dan wordt hij niet meer toegelaten tot de toets. Komt de leerling te laat voor het eerste gedeelte maar nog op tijd voor het tweede gedeelte, dan kan hij tot het tweede gedeelte worden toegelaten. Als er geen geldige reden is voor het te laat komen, dan mag de leerling geen herkansing van tentamenperiode T3 en T4 doen. Daarvoor in de plaats haalt de leerling het gemiste onderdeel in.
6. Als een leerling door ziekte niet aanwezig is geweest tijdens een toets in toetsperiode T0 en of T1 maakt hij de toets op een door de school gepland moment en in ieder geval voor het inleveren van de cijfers zoals vastgesteld in de jaarplanning van de school (dit i.v.m. de overgangsvergadering). Als een leerling niet aanwezig is geweest tijdens een toets in toetsperiode T2 tot en met T4, maakt hij deze toets op het moment van de herkansingen. Hierdoor is het voor deze kandidaat niet mogelijk, zich ook nog voor een herkansing in te tekenen.

Artikel 76: hulpmiddelen

Voor elke kandidaat tijdens een zitting van het examen (schoolexamen én centraal examen) gelden de volgende algemene regels:

1. het meenemen van tassen, jassen, telefoons, horloges en dergelijke in het examenlokaal is niet toegestaan. Waardevolle spullen kunnen niet in bewaring worden gegeven en dienen thuis of in de kluis gelaten te worden.
2. een grafische rekenmachine is alleen toegestaan bij het vak wiskunde. De grafische rekenmachine mag geen eigen ingevoerde gegevens of tekst bevatten.
3. tijdens toetsen mag slechts één rekenmachine gebruikt worden, bij wiskunde moet dit de grafische rekenmachine zijn. Tijdens T5 moet de grafische rekenmachine in examenstand staan.
4. binassen en atlanten worden door school verzorgd. De overige toegestane hulpmiddelen dient de kandidaat zelf naar het examen mee te nemen. Deze kunnen te allen tijde gecontroleerd worden op eventuele aantekeningen.
5. het examenwerk dient gemaakt te worden op papier dat door de school is verstrekt. Dit geldt ook voor het kladpapier. Er mag door de kandidaat geen papier meegenomen worden in het examenlokaal. Op elk papier dat door de school verstrekt wordt ten behoeve van het examen dient de kandidaat zijn naam en examennummer te vermelden.
6. het examenwerk wordt niet met potlood gemaakt. Dit laatste is niet van toepassing op tekeningen en grafieken. Het gebruik van correctielak (bijv. tipp-ex) is niet toegestaan.

Zie het volledige overzicht 'toegestane hulpmiddelen' op de website van het ministerie: www.examenblad.nl.

Artikel 77: herkansingen

1. Elke kandidaat heeft het recht na de eerste drie tentamenperioden (T0, T1 en T2) één herkansing van T0, T1 of T2 aan te vragen voor ten hoogste één vak. Deze herkansing wordt afgenomen vóór de erop volgende tentamenperiode (T3). Elke kandidaat heeft het recht na de derde en vierde tentamenperioden (T3 en T4) één herkansing van T3 of T4 aan te vragen voor ten hoogste één vak. Deze herkansing wordt afgenomen vóór de erop volgende tentamenperiode (T5). De tentamens van T5 kunnen niet worden herkanst.
2. Praktische opdrachten, mondelinge examentoetsen, het profielwerkstuk, luistertoetsen en handelingsdelen zijn van herkansing uitgesloten.
3. Als definitief tentamencijfer na herkansing wordt het hoogst behaalde resultaat aangemerkt.
4. Voor vakken die uitsluitend een schoolexamen kennen, geldt een aparte herkansingsregeling. Indien leerlingen voor een afsluitend vak een onvoldoende eindcijfer (< 5,5) hebben gehaald, dan kunnen ze één van deze onvoldoendes herkansen. Deze herkansing komt erop neer dat één van de schriftelijke tentamens van het vak kan worden herkanst. De herkansing wordt afgenomen in het laatste jaar dat het betreffende vak wordt gegeven of direct na de zomervakantie.
5. Vóór het daartoe aangegeven uiterlijke tijdstip meldt de kandidaat door middel van het herkansingsformulier aan de examensecretaris in welk vak hij wenst te herkansen. Het opgeven van een herkansing kan alleen digitaal via de Magister ELO. Indien geen herkansing wordt aangevraagd, vervalt het recht op herkansing.
6. Wanneer een leerling gebruik wil maken van een herkansing voor het centraal examen, geeft de leerling dit aan op de voorlopige cijferlijst voor het daartoe aangegeven tijdstip.
7. Het recht op herkansing vervalt bij afwezigheid tijdens de herkansing.
8. De verlenging van herkansing van een schoolexamen gebeurt conform de regelgeving in het 'Eindexamenbesluit VO'. Mocht er een andere reden zijn om verlenging te verlenen, dan is dat ter beoordeling van de rector, eventueel nadat de examencommissie en de betrokkenen gehoord zijn.
9. In de voorexamenklas wordt de rekentoets afgenomen. Indien het behaalde cijfer voor de rekentoets dan minstens een 6,0 is, dan hoeft de rekentoets niet nog een keer gedaan te worden in de examenklas. Dit mag natuurlijk wel om het cijfer te kunnen verbeteren.

Artikel 78: vrijstelling

1. Het bevoegd gezag van een school kan een leerling, na overleg met de leerling en, indien de leerling minderjarig is, met diens ouders, voogden of verzorgers, vrijstelling verlenen van het volgen van het onderwijs in het vak lichamelijke opvoeding indien de leerling vanwege diens lichamelijke gesteldheid niet in staat is dit onderwijs te volgen. Het bevoegd gezag geeft de inspectie kennis van de verleende vrijstelling en vermeldt daarbij de gronden waarop deze vrijstelling berust.
2. De leerling van een school voor vwo die in het bezit is van het diploma havo is vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het vak maatschappijleer van het gemeenschappelijk deel.
3. Indien het vwo betreft is deze leerling tevens vrijgesteld van het volgen van onderwijs in het deelvak culturele en kunstzinnige vorming.

Artikel 79: doublanten / gezakten

1. Leerlingen die doubleren, moeten alle lessen, toetsen en praktische opdrachten overdoen. Slechts onder bepaalde voorwaarden zijn vrijstellingen mogelijk voor een aantal onderdelen.
2. Vakken zonder CE die in het desbetreffende jaar met een voldoende cijfer of beoordeling zijn afgerond, hoeven niet te worden overgedaan. Schoolbeleid is om vakken zonder CE waarvoor een cijfer wordt vastgesteld, minimaal af te sluiten met een 7 als eindresultaat.

3. Praktische opdrachten die voor het SE tellen, kunnen blijven staan als zij als cijfer minimaal een 7,0 hebben opgeleverd én de inhoud niet is veranderd.
4. De leerling kiest de mogelijke vrijstellingen en de vervangende activiteiten in overleg met de mentor. Mogelijke vervangende activiteiten zijn:
  - hij volgt alvast onderdelen van een vak uit het volgende leerjaar, als dat technisch mogelijk is;
  - hij voert alvast opdrachten uit, uit het volgende leerjaar (bijvoorbeeld voor het profielwerkstuk, een module voor oriëntatie op vervolgonderwijs);
  - hij doet extra werk voor een vak waarvan het cijfer (mede) tot doubleren heeft geleid. In eerste instantie kiest de leerling zelf voor deze mogelijkheid, eventueel op advies van de docentenvergadering. Als de periodieke cijferoverzichten daartoe aanleiding geven kan de teamleider na overleg met vakdocent en mentor de leerling tot een extra inspanning voor zo'n vak verplichten.
5. In geval van verschillen tussen het reglement in het voorgaande cursusjaar en het huidige prevaleert het reglement van het huidige cursusjaar.

Artikel 80: afwijking wijze van examineren

Voor een dyslectische kandidaat of daaraan gelijkgestelde kunnen de examencondities aangepast worden op grond van een rapport van een deskundige, (zie artikel 55 van het 'Eindexamenbesluit VO') waarin is aangegeven welke maatregelen nodig zijn. Deze aanpassingen betreffen zowel het schoolexamen als het centraal examen. Afhankelijk van de mate, de ernst en het soort dyslexie komen de volgende maatregelen voor:

- verlenging van de examentijd (hoogstens 30 minuten);
- auditieve ondersteuning;
- ICT-ondersteuning.

Artikel 81: de rekenmachine / hulpmiddelen

Ieder jaar bepaalt het College voor Examens welke hulpmiddelen tijdens de examens gebruikt mogen worden. Om hier geen misverstanden over te kunnen krijgen, verwijzen we bij dit artikel naar de meest actuele tekst op de website van het ministerie: www.overheid.nl → overheidsinformatie → wet- en regelgeving → eindexamenbesluit VO of kijk op www.examenblad.nl.

Artikel 82: reglement profielwerkstuk havo en vwo

1. Het profielwerkstuk is een uitgebreid zelfstandig onderzoek. Het resultaat van het profielwerkstuk wordt apart op de cijferlijst vermeld.
2. Het profielwerkstuk heeft een studielast van 80 klokuren. Aan het begin van het 5^e leerjaar ontvangen de leerlingen de handleiding voor het maken van het profielwerkstuk, waarin nadere regels en voorbeelden met betrekking tot het profielwerkstuk staan vermeld.
3. De leerling levert het voorlopige eindproduct (werkstuk en logboek) in vóór of op het daartoe afgesproken tijdstip bij de begeleider.
4. De begeleider bekijkt het werkstuk en geeft vervolgens feedback.
5. De leerling levert het profielwerkstuk in definitieve vorm in op het daartoe afgesproken tijdstip.
6. Het profielwerkstuk wordt afgesloten met een presentatie aan ouders en medeleerlingen.
7. De begeleider voorziet het werkstuk van een cijfer. Dit cijfer wordt gegeven na een persoonlijk gesprek met de leerling.

Artikel 83: reglement profielwerkstuk mavo

1. Het profielwerkstuk is een uitgebreid zelfstandig onderzoek. Het resultaat van het profielwerkstuk wordt apart op de cijferlijst vermeld.

2. Aan het begin van het examenjaar ontvangen de leerlingen de handleiding voor het maken van het profielwerkstuk, waarin nadere regels en voorbeelden met betrekking tot het profielwerkstuk staan vermeld.
3. De leerling levert het voorlopige eindproduct (werkstuk en logboek) in vóór of op het daartoe afgesproken tijdstip bij de begeleider.
4. De begeleider bekijkt het werkstuk en geeft vervolgens feedback.
5. De leerling levert het profielwerkstuk in definitieve vorm in op het daartoe afgesproken tijdstip.
6. Het profielwerkstuk wordt afgesloten met een presentatie aan ouders en medeleerlingen.
7. De begeleider voorziet het werkstuk, na overleg met een collega, van een cijfer. Dit cijfer wordt gegeven na een persoonlijk gesprek met de leerling.

Artikel 84: afronding schoolexamen

1. De examinerator bepaalt aan de hand van de cijfers van de afzonderlijke tentamens en praktische opdrachten het eindcijfer van het schoolexamen. Het gewicht van de afzonderlijke tentamens wordt per vak vastgelegd in het PTA.
2. Voorafgaand de vaststelling van het eindcijfer schoolonderzoek wordt aan de kandidaten een overzicht verstrekt, voor zover van toepassing:
  - welk cijfer of welke cijfers de kandidaat heeft gehaald voor het schoolexamen;
  - de beoordeling van de vakken waarvoor geen cijfer wordt vastgesteld;
  - de beoordeling van de rekentoets en
  - de beoordeling van het profielwerkstuk.

Na de berekening van de (eind)cijfers voor het schoolexamen tekent de kandidaat deze cijfers voor akkoord. Indien de kandidaat dit nalaat, gelden de cijfers zoals ze op de eindlijst schoolonderzoek vermeld staan.

3. Een leerling kan alleen worden toegelaten tot het centraal examen als het schoolexamen volledig is afgerond.
4. Leerlingen met een zeer goede cijferlijst, krijgen op hun diploma het judicium 'cum laude' vermeld. Ze zijn cum laude geslaagd als het gemiddelde van hun eindcijfers een 8,0 of hoger is. De rekentoets en alleen het hoogste cijfer uit het vrije deel tellen mee voor deze berekening. Bovendien mag geen van de cijfers die bij de uitslagbepaling betrokken zijn, lager zijn dan 7.

Artikel 85: slotbepalingen

1. Indien een kandidaat zich ten aanzien van enig deel van het schoolonderzoek aan enige onregelmatigheid schuldig maakt of heeft gemaakt, of onrechtmatig afwezig is geweest, kan de rector maatregelen nemen als beschreven in artikel 5 van het 'Eindexamenbesluit VO'.
2. Indien een toegekend cijfer naar het oordeel van de kandidaat onjuist is, overlegt hij/zij dit binnen een termijn van drie werkdagen nadat het cijfer bekend is gemaakt met de betrokken examinerator. Indien dit overleg naar het oordeel van de kandidaat niet tot resultaat leidt, kan de kandidaat binnen een termijn van twee werkdagen na dit overleg schriftelijk bezwaar aantekenen bij de examencommissie. De kandidaat richt dit schrijven aan de rector (rector@schoter.nl). De examencommissie neemt, gehoord de toelichting van de kandidaat en de examinerator, een beslissing.
3. Indien een kandidaat vervolgens tegen de beslissing van de examencommissie/rector bezwaar wil aantekenen dan kan dit via de algemene klachtenregeling van Dunamare, zie hoofdstuk 3.
4. In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet, beslist de rector.

HOOFDSTUK 3: ALGEMENE KLACHTENREGELING DUNAMARE

Het college van bestuur is belast met de voorbereiding van de beslissing op gemaakte bezwaren tegen besluiten van de commissie van beroep van de school. Beroepschriften in het kader van het 'Eindexamenbesluit VO' moeten schriftelijk worden ingediend binnen vijf werkdagen na de dag, waarop het besluit bekend is gemaakt.

In overeenstemming met artikel 30a van de wet op het voortgezet onderwijs wordt het beroep binnen vijf dagen nadat de beslissing aan de kandidaat is bekendgemaakt, schriftelijk ingediend. Het college van bestuur stelt een onderzoek in en beslist binnen twee weken na ontvangst van het beroepsschrift, tenzij zij deze termijn gemotiveerd heeft verlengd met ten hoogste twee weken. Het college van bestuur stelt bij haar beslissing zo nodig vast op welke wijze de kandidaat alsnog in de gelegenheid zal worden gesteld het eindexamen geheel of gedeeltelijk af te leggen (zie verder ook artikel 5 van het 'Eindexamenbesluit VO'). Het college van bestuur deelt haar beslissing schriftelijk mede aan de kandidaat, aan de ouders, voogden of verzorgers van de kandidaat indien deze minderjarig is, aan de rector en aan de inspectie.

Het beroepsschrift wordt ondertekend door de indiener en bevat tenminste:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het beroep zich richt;
- de gronden van het beroep.

Het beroepsschrift gaat bij voorkeur vergezeld van een afschrift van het besluit waartegen het beroep is ingesteld.

Het beroepsschrift moet worden ingezonden bij het College van Bestuur van de Dunamare onderwijsgroep
Het adres van is:

Stichting Dunamare Onderwijsgroep
aan Het College van Bestuur, klachtencommissie
Postbus 4470
2003 EL Haarlem